

Komandi partur

Í komandi parti verður m.a. dramatiskar søgur um, tá ið Jovina var við til at bjarga fólki frá vissum druknideyða. Um tvær vikur verður minningargrein í sambandi við, at tann 16. oktober eru 100 ár síðan Daniel J. Danielsen, kendur frá sínum Congovirki, andaðist.

Hoygging í Æðuvík. Úr 100 ára minningarritinum um Æðuvík

gøtu, gift við Petur Hans í Gerðinum og Manellu og Johan í Gerðinum. Johan var abbabeiggi mín. Har finga vit onkuntið pannukøkur, sum smakkaðu væl. Eina ferð var eg so svong, at eg át átta pannukøkur. So var tað Bella og Dánjal Jákup úti í Heygnum millum Nes og Toftir. Hann var kollfirðingur. Tað var stuttligt, tí hann var so skemtingarsamur.

Á Toftum var tað Kristina og Michal niðri í Tøðu. Hon var systkinabarn pápa. Eisini vitjaðu vit Elsu og Oluf, Sannu og Andreas í Túni umframt Hansina og Anton í Túni.

Onkuntið fylgdust vit við gentunum hjá Magninu fastur míni, Hannebeth, Hansu og Judith. Tey keyptu inni í Oyrinum, D.P. Højgaard, tí pápi teirra sigldi við skipum har. Tá fóru vit inn til Essemi og Hans Oliver Højgaard, sum áttu handilin. Øll vóru líka blíð.

Ræddust tarvin

Tað var ikki so ringt at ganga í haganum. Um tað var eitt sindur av mjørka, so vóru varðar og telefonpelar at miða seg eftir. Men tað ringasta var tarvurin um summarið. Hann ræddust vit. Tá vit komu út um garðarnar framvið Promsgil var ein stórur steinur. Vit klintraðu uppá hann at hyggja eftir, um tarvurin var í nánd. Vit høvdu hoyrt, at tarvurin bleiv illur, um hann sá reytt. Mamma hevði litað okkum reyðar troyggi, sum vit ofta vóru í. Súu vit tarvin, lótu vit okkum úr troyggi og koyrdu hana í kurvina, sum vit høvdu at keypa upp í.

Keypti inn í stórum

Pápi plagdi annars at keypa inn í stórum, áðrenn hann fór til skips. Hann førði vørana við báti til Æðuvíkar. Hetta kundi vera mjøl í sekkum, sukur, margarin, te og kaffibønir, sum vit mólu í eini lítlari

kaffimyllu. Onkuntið var tað ikki brent, so brúnkaðu vit tað í ovnum. So vóru tað sviskur, rosinur, havragrýn og sagogrýn.

Ofta høvdu vit rísGREYt ella velling til nátturða. Eisini finga vit bollamjól. Bollarnir vóru gjørdir úr sandkøkudeiggi og kókaðir í mjólkini. Tað dámdi okkum ordiliga væl.

Tað, sum vit vanligu keyptu, var kryddaríir, bakipulvur, sirup og putursukur. Vørana goymdi mamma úti á loft, so hevði hon alt við hondina.

Tað vóru petroliumslampur í hvørjum rúmi. Úti brúkti mann lummalykt ella flagermús. Var vindur sløknaði hon. Tá var tað lummalyktin, sum var álitid. Vit vistu ikki um annað.

Vit tendraðu ikki inni, fyrr enn tað var myrkt. Í skýmingini sótu vit og hugnaðu okkum, fortaldu søgur og gittu gátur.

Bøn fyrri sjómonnum

Eisini høvdu vit bønamøti. Vit lögdu okkum á knæ og bóðu eisini fyrri sjómonnum. Eina ferð, tað var illveður, var eitt skip á veg heim úr Íslandi. Menn úr Æðuvík vóru við. Tað var gingin long tíð, at tey ikki høvdu frætt frá teimum. Tá komu konur til mammu og bóðu hana biðja fyrri hesum skipinum.

Skipið kom heim í øllum góðum. Eisini sungu vit, og onkuntið hugnaði vit okkum við pannukøkum ella nýbakaðum franskbreyði ella skuffukøku.

Vit bundu eisini nógv. Tá ið eg var 13 ár, bant eg mær eina gula mynstruta troyggi. Mamma hevði litað tógvið gult í sterkum tevatni. Mynstrið var reytt og grønt. Eisini seymaði eg mær ein kittil. Hann var smáternuttur grønur og hvítur. Eg klipti sjálv toyið til. Tað finga vit frá mostur míni á Tvøroyri, sum plagdi at senda okkum pakka. Annars seymaði mamma alt sjálv.

Farið varð til handils á Toftum

Frakka plagdi Carina Maria á Skipanesi at seyma okkum. Pápi vaks upp hjá teimum, tá mamma hansara doyði, tá hann var 3 ára gamal. Hann kom aftur til Æðuvíkar til pápa sín, tá hann var 14 ár. Hon var skradari, hevði lært hjá skradar Debes. Hon seymaði eisini klæðningar og annað.

Nógv í haganum

Vit ginga ofta úti í haganum um summarið. Farið varð niðan á Nes, har var eitt vatn, sum tey róptu Nesvatn. Hanna systir lærði seg at svimja har. Eg tordi ikki at leggja meg, so eg vassaði bara. Eisini fóru vit at leita eftir reiðrum. Vit kundu síggja nøkur likkuegg og eisini pisur. Tær vóru so fittar. Eisini vóru nógvar ternur, tær vóru púra svakar, tá ið vit komu ov nær reiðrunum. Tá máttu vit halda hondina fyrri, tí tær rendu seg beint niður í høvdið á okkum.

So fóru vit eisini upp á Vørðuna, sum var tað hægsta, vit kundu fara, tá sóu vit langt. Vit hentaðu eisini ber. Tað var nógvrur lyngur í haganum. Eisini vóru bláber, onkuntið gjørdur vit súpan úr teimum.

Vit høvdu kettu, sum skuldi halda rottur og mýs burtur, hana vóru vit so góð við. Hon var ofta inni í køkinum. Tað var so stuttligt, tá ið hon fekk kettlingar.

Í oktober kom slaktið fyrri. Í Æðuvík var ein bóndi, Jógván í Ólavstovu, hann hevði nakað av seyði. Annars slapp hvørt húski at hava ein seyð í Neshaga. Vit høvdu eisini ein seyð í haganum umframt eina heimaær. Hon var á heimabeiti eina tíð á árinum. Tá mátti hon flytast viðhvørt, tað gjørdi abbi. Vit høvdu tvey kúfóður av jørð, so tað var nokk av grasi til hana. Hon lembdi oftast

tvey lomb, vit finga tískil trý lomb. Pápi slaktaði lombini inni í køkinum. Vit vóru so spentar at fáa bløðruna. Vit gjørdur okkum eitt rør av gásafjødur at blása luft í hana, koyrdu rísgrýn í og hongdu bløðurnar yvir komfýrin at torna. Tá ringlaði í teimum av rísgrýnunum. Tær vórdu brúktar sum »fýrverk« á nýggjárinum.

Alt av seyði varð brúkt uttan gallið. Vit gjørdur garnatálg, blóðpýlsur, kókaðu hjørtur og nýrur. Vit gjørdur livurpostei úr livrini, eisini var tað sperðilin, sum øllum dámdu væl. Høvdið varð lagt til at ræsa. So bleiv tað sviðið og kókað. Mær dámdi best kjálkarnar. Kjálkabeinini brúktu vit til at spæla við. Tey kallaðu vit kjálkamuur.

Ullin varð tikin av skinninum. Tá ið tað hevði ligið eina tíð, bleiv roðið barkað og seymað til rotuskógvar. So flættaðu vit tveingir til skógvarnar. Gentur høvdu reyðar tveingir, dreingir høvdu hvítar ella bláar. Pápi gjørdi okkum tuflur til fint brúk. Annars høvdu vit gummistivlar, gummiskógvar og løriftskógvar.

Tá ið eg var barn var ofta nógvrur kavi. Tá vóru vit nógv úti. Beint uttan fyrri húsinu var ein brekka, har skreiddu vit. Pápi hevði smíðað okkum skíðfjalir. Vit áttu eisini eina sletu, sum systir mín hevði fingið. Har kundu vit báðar sita á. So gjørdur vit kavamenn og kavahús.

Tað kundi eisini vera ringt veður. Brimið kundi koma niðan móti húsinum. Inni kundu vit standa og hyggja at briminum. Vit høvdu flagtak. Tá mátti leggjast bardun um takið, so tað ikki skuldi ríva.

Hjá okkum børnum høvdu allar árstíðir sína sjarmu.

Kontanhandilin

Eina ferð eg var í Havn og ferðaðist fekk eg einar lakkskógvar, teir vóru so blankir. Tá helt eg meg vera ordiliga fína. Teir vóru keyptir í Havnar Kontanhandli. Hann var vist har Thomas Dam seinni fekk ítróttarhandil. Her fingust klæðir, skógvar og nógv annað til bíligan prís. Handilin lýsti enntá í íslenska Morgunblaðnum, at her fingust vørurnar bíligari enn sjálvt í Keypmannahavn og Bergen! Hesin handil

man hava verið frammanfyri sína tíð!

Hetta við kontanhandil hevur vist verið nakað nýtt. Men hetta gjørdi so, at vøran kundi seljast bíligari. Tað er ikki eydnast at fáa uppspurt, hvør ið hevur staðið fyrri hesum handli, helst hevur tað verið ein dani ella annar útlendingur. Tað kundi verið stuttligt at frætt, um nakar veit meira um hendan handil. Keldur á ellisheiminum siga, at hetta var ein deiligur handil!

Morgunblaðið

Vikublað: Ísafold. 25. árg., 134. töl. — Þriðjudaginn 14. júní 1938. Ísafoldarprentsmíðja h.f.

Komið í Havnar Kontanhandil

í Þórshöfn þegar farið til útlanda. Alt miklu ódýrara en í Kaupmannahöfn, Oslo o. s. frv. Alltaf nýjar tiskuvörur. Fyrsta flokks ENSKAR VÖRUR. Verð á flestu 100-250% lægra en hjer.